

ÖVNING “VAD ÄR VÅLD?”

Syfte: att få elever att reflektera över begrepp som många inte kopplar direkt till våld, men som ändå är pornografins essens och utgångspunkt för de som producerar porrfilmer

TID: 30 MINUTER

Instruktion (5 minuter).

1. Dela upp klassen i jämna grupper.
2. Ge varje grupp ett blad med definitioner av våld och dess olika former:¹

”Våld är en handling riktad mot en person som genom denna handling skadar, smärtar eller kränker, får denna person att göra något mot sin vilja eller avstå från något som den vill”.

Våldsformerna brukar delas in i:

- **Fysiskt våld** – exempelvis örfilar, dra i håret, knuffa, hålla fast, sparkar, slag mot kroppen, stryptag m.m.
- **Psykiskt våld** – hot, kontroll, kränkande och nedsättande ord. Här ingår även latent våld (att leva under risk för nytt våld).
- **Sexualiserat våld** – påtvingade sexuella handlingar, våldtäkt.
- **Ekonomiskt våld** – tvingas skriva under handlingar, får ej bestämma över egen ekonomi, etc.
- **Materiellt våld** – förstöra inredning, dagböcker, foton med mera

3. Ge varje grupp ett blad med nedanstående ord/begrepp (ett begrepp per grupp)¹:

NEDVÄRDERA	KRÄNKA	FÖRNEDRA
OBJEKTIFIERA	AVHUMANISERA	NORMALISERA

4. Ge eleverna följande instruktioner:

- Reflektera i er grupp OM det går att koppla ert begrepp till våld och för en dialog med varandra om HUR ni i så fall kan göra det.
- Skriv ner ert resonemang och era argument för att kunna redovisa och förklara dem för de övriga grupperna, även om ni anser att ert begrepp INTE går att koppla till våld.

5. Fråga om alla har förstått uppgiften och ge eleverna 10 min för att genomföra uppgiften.

Grupparbete (10 minuter)

Redovisning (10 minuter – ca 2 minuter per grupp)

- Varje grupp får redovisa hur de kopplar eller inte kopplar sitt begrepp till våld.

Avslutning (5 minuter)

1. Efter att alla grupper redovisat sina exempel, bygg på elevernas egna resonemang och argumentering om hur begreppen kan/inte kan kopplas till våld. Förberedd egna exempel för hur varje begrepp kan kopplas till våld.
2. Poängtera att pornografins verklighet bygger på dessa begrepp och att begreppen illustrerar det som kvinnor som tvingas eller lockas in i denna industri måste gå igenom.
3. Avsluta med att uppmuntra elever att vara kritiska och reflekterande kring sitt eget och andras beteende för att kunna ta avstånd från våld och våldsamma handlingar. Genom att ta avstånd från porr bidrar man till minskning av mäns våld mot kvinnor.
4. I och med att frågor kring pornografi kan framkalla jobbiga känslor hos elever, framför allt hos tjejer, är det viktigt att visa förståelse och bekräfta elevernas känslor. Vid behov kan du hänvisa eleverna till bl.a.:

- [Kvinno-, tjej-, ungdoms- och transjourer](#) – här kan man hitta kontaktuppgifter till kvinno-, tjej-, ungdoms- och transjourer runt om i Sverige.
- [Ungarelationer.se](#) – ger stöd och information till ungdomar under 20 år som blir utsatta i sin relation, är kompisar till någon som blir det, eller är de som utsätter.
- [Tjejjouren.se](#) – vänder sig främst till alla som identifierar sig som tjej, i åldrarna 12-20, men också till anhöriga till unga tjejer eller till de som är nyfikna på tjejjoursrörelsen.
- [SNAF](#) – står för Sexualkunskapen ni aldrig fick, och riktar sig till unga kvinnor och icke-binära som tycker att det är jobbigt att prata om sex och sexualitet men vill gärna prata med någon om det.
- [Killfrågor](#) – en anonym chatt för ungdomar.
- [ECPAT Sverige](#) – hjälplinjen för barn under 18 utsatta för sexuella kränkningar, hot och övergrepp på nätet eller IRL. Tel: 020 112 100.
- [Bris](#) – står för Barnens rätt i samhället, och stöttar barn i utsatta situationer, bl.a. genom hjälplinjen och chatt.

Det kan vara en bra idé att skriva ut några lappar med namn och kontaktuppgifter till dessa organisationer.²

”VÅLD ÄR EN HANDLING RIKTAD MOT EN PERSON SOM GENOM DENNA HANDLING SKADAR, SMÄRTAR ELLER KRÄNKER, FÅR DENNA PERSON ATT GÖRA NÅGOT MOT SIN VILJA ELLER AVSTÅ FRÅN NÅGOT SOM DEN VILL.”

(PER ISDAL)

FYSISKT VÅLD	exempelvis örfilar, dra i håret, knuffa, hålla fast, sparkar, slag mot kroppen, stryptag m.m.
PSYKISKT VÅLD	hot, kontroll, kränkande och nedsättande ord. Här ingår även latent våld (att leva under risk för nytt våld).
SEXUALISERAT VÅLD	påtvingade sexuella handlingar, våldtäkt.
EKONOMISKT VÅLD	tvingas skriva under handlingar, får ej bestämma över egen ekonomi, etc.
MATERIELLT VÅLD	förstöra inredning, dagböcker, foton med mera.

NEDVÄRDERA

KRÄNKA

FÖRNEDRA

OBJEKTIFIERA

**AV-
HUMANISERA**

NORMALISERA

² att skriva ut:

Kvinno-, tjej-, ungdoms- och transjourer – här kan man hitta kontaktuppgifter till kvinno-, tjej-, ungdoms- och transjourer runt om i Sverige.

Ungarelationer.se – ger stöd och information till ungdomar under 20 år som blir utsatta i sin relation, är kompisar till någon som blir det, eller är de som utsätter.

Tjejjouren.se – vänder sig främst till alla som identifierar sig som tjej, i åldrarna 12-20, men också till anhöriga till unga tjejer eller till de som är nyfikna på tjejjourerörelsen.

SNAF – står för Sexualkunskapen ni aldrig fick, och riktar sig till unga kvinnor och icke-bi-nära som tycker att det är jobbigt att prata om sex och sexualitet men vill gärna prata med någon om det.

Killfrågor – en anonym chatt för ungdomar.

ECPAT Sverige – hjälplinjen för barn under 18 utsatta för sexuella kränkningar, hot och övergrepp på nätet eller IRL. Tel: 020 112 100.

Bris – står för Barnens rätt i samhället, och stöttar barn i utsatta situationer, bl.a. genom hjälplinjen och chatt.